

установи важният момент, че този изходен документ не признава „колективни права“, т.е. права на етническите общности, а „*индивидуални права и свободи*“, правата и свободите на *лицата*, принадлежащи към различни етнически и национални малцинства, което вече е нещо различно. Още по-точно, за Рамковата конвенция защитата на малцинствата се постига *чрез защита на правата на лицата* от тези малцинства. Това е съществен момент, който често се изпуска от внимание, а с разбирането му може да се помогне съществено за принципно правилното решение на въпроса за подхода към ромите и към другите етноси у нас. Този международен правов документ е от изключително значение при обсъждането на въпроси на етносите у нас, вкл. поради задължаващия юридически ангажимент, че България го е подписала и ратифицирала⁷. Концепцията за защита на правата и свободите именно на *индивидите, на лицата* от различни малцинства се препотвърждава и в следващите международно-правни документи, сред които и в *Хартата за основните права на човека в Европейския съюз*, приета и провъзгласена в Ница през декември 2000 г. (Илиева 2001а: 72-73).

Всяка членка на Европейския съюз в контекста на РК е съюз на свободни и равноправни *граждани*, а не на общности от тях.⁸ Правата, свободите и отговорностите произтичат от законите в страната, а не от различия в произхода и принадлежността към една или друга общност⁹. Гарантират се *личните, индивидуални*, а не общностни или групови права (чл. 3, ал. 2 и т.13 и т.31 от *Обяснителен доклад...*).

⁷ Рамковата конвенция за защита на националните малцинства (РК) е плод на дългогодишни усилия на международната правна общност още от 1949 г. насам. При изработването ѝ е приложен „принципът на допълнителност“ между органите и институциите на Съвета на Европа, Съвещанието за сигурност и сътрудничество в Европа и Европейската общност. РК е подписана от българския президент на 9.10.1997 г., тя влиза в сила у нас на 1.02.1998 г., а ратификацията ѝ е със специален закон от 18.02.1999 г., ДВ, бр.18/1999 г. Това е „първият многостранен договор в областта на защитата на правата на лица, принадлежащи към национални малцинства“ (Вж. Илиева 2000: 24-40).